

Preekserie: Genesis – Van Eden naar Egypte Onderweg naar zondag 1 februari 2026: 'Priester van God, de Allerhoogste'

We zitten in de preekserie over het boek Genesis en het grote verhaal dat God met de wereld heeft. Een verhaal dat zijn vervulling vindt in Christus: de Alpha en de Omega, het begin en het einde. In Hem vinden we zowel onze oorsprong als onze bestemming.

In de periode tot aan Pasen volgen we de geschiedenis van God met aartsvader Abraham, die gehoor gaf aan wat God vroeg en daardoor - volkomen onverwacht en tegen alle menselijke logica in - een van de belangrijkste mensen in de geschiedenis werd als 'vader van vele volkeren'.

Hoe werkt 'Samen naar Zondag'? Maak een keuze uit een of meer van de volgende onderdelen:

1. **Zelf ontdekken**

Je overdenkt zelf het Bijbelgedeelte en kunt hierbij gebruik maken van een van de bijbelstudiemethodes. Als het vragen oplevert, noteer ze en probeer antwoorden te vinden. Neem je vragen en bevindingen mee naar je kring!

2. **Aanvullende teksten en suggesties**

Deze teksten en suggesties helpen je om na te denken over het Bijbelgedeelte en het thema.

3. **Meer toelichting en gespreksvragen**

Om je nog meer te helpen vind je hier een korte uitwerking van het thema en het Bijbelgedeelte en vragen om met elkaar op kring te bespreken.

1. Zelf ontdekken

Voor de context van Genesis 14:18-24 hieronder een korte samenvatting van de verzen daarvoor:

Vier machtige koningen uit het oosten, onder leiding van Kedorlaomer van Elam, trekken ten strijde tegen vijf koningen uit het Siddimdal, waaronder de koning van Sodom. De vijf opstandige koningen worden verslagen, hun steden geplunderd en de inwoners – onder wie Lot, Abrams neef – worden in gevangenschap weggevoerd.

Een vluchteling brengt het nieuws aan Abram. Abram verzamelt 318 geoefende mannen, trekt de vijand achterna tot Dan en valt hen 's nachts aan. Hij behaalt de overwinning, bevrijdt Lot en brengt alle buitgemaakte goederen en gevangenen terug. Na deze overwinning komt de koning van Sodom Abram tegemoet in het dal van de koning.

Bijbeltekst: Genesis 14:18-24 (NBV21)

¹⁸ En Melchisedek, de koning van Salem, liet brood en wijn brengen. Hij was een priester van God, de Allerhoogste, ¹⁹ en sprak een zegen over Abram uit:

‘Gezegend zij Abram door God, de Allerhoogste, schepper van hemel en aarde.

²⁰ Gezegend zij God, de Allerhoogste: uw vijanden leverde Hij aan u uit.’

Abram gaf aan Melchisedek een tiende van wat hij had heroverd. ²¹ De koning van Sodom verzocht Abram hem de mensen terug te geven, de bezittingen mocht Abram houden. ²² Maar Abram antwoordde hem: ‘Ik zweer bij de HEER, bij God, de Allerhoogste, de schepper van hemel en aarde, ²³ dat ik volstrekt niets zal aannemen van wat uw eigendom is, nog geen draad of schoenriem. U zult niet kunnen zeggen: “Ik ben het die Abram rijk heeft gemaakt.” ²⁴ Ik vraag niets anders dan wat mijn mannen al verbruikt hebben, en het deel van Aner, Eskol en Mamre, die zich bij mij hebben aangesloten; laat hen nemen wat hun toekomt.’

2. Aanvullende teksten en suggesties

Suggestie 1

Genesis verhaalt over mensen en situaties uit een ver verleden, Abram

- later en hierna in onze tekst Abraham genoemd) - leefde ongeveer 2000 jaar voor Christus. De Bijbel gaat niet altijd over ons, maar alles in de Bijbel is wel geschreven voor ons.

Wat valt jou met name op in de bijbeltekst?

Welke actie en/of welk citaat verwondert jou het meest? Waarom?

Wat kun je uit deze lezing meenemen voor het leven van nu?

Melchisedek wordt een type of voorafbeelding van Christus genoemd.

Wat zegt dat over Melchisedek/waaraan zie je dat?

Exodus 32:31-32

Hierop keerde hij (Mozes) terug naar de Heer. 'Ach Heer', zei hij, 'dit volk heeft zwaar gezondigd: ze hebben een god van goud gemaakt. Schenk hun vergeving voor die zonde. Wilt U dat niet, schrap mij dan maar uit het boek dat U geschreven hebt.'

1 Samuel 18:3

En Jonathan, die David zo liefhad als zijn eigen leven, sloot vriendschap met hem: hij deed zijn mantel af en gaf die aan David. Ook gaf hij hem zijn uitrusting, tot en met zijn zwaard, zijn boog en zijn koppelriem.

Suggestie 2

Deze twee teksten laten het beeld zien van opkomen voor anderen in verschillende gevallen. In Exodus zien we Mozes die op een bijzondere manier opkwam voor een volk dat tegen God had gezondigd, en in 1 Samuel stond Jonathan zijn plaats als opvolger van de koning af aan David.

In het Nieuwe Testament lezen we in Filemon 1:10-19 hoe Paulus opkomt voor de weggelopen slaaf Onesimus door zijn voormalige heer te vragen hem in dienst terug te nemen, terwijl Paulus hem liever zelf bij zich gehouden had.

Opkomen voor degenen die eerder de fout ingingen en daarna hulp nodig hadden. Ken je situaties in je leven waarin je daarin iets kon betekenen, of - andersom - een ander voor jou?

Suggestie 3

In het vorige hoofdstuk van Genesis zagen we dat toen Abraham en Lot land moesten verdelen, Lot - hoewel de jongste - het materieel rijkste deel koos, inclusief Sodom en Gomorra. Daarmee liet hij het minste deel over aan Abraham, terwijl God juist aan Abraham het héle land had beloofd...

Ondanks dat kwam Abraham in actie om Lot te helpen toen die in nood gekomen was.

Welke houding van Abraham komt hier naar voren?

Kun je je indenken waarom Abraham dat deed?

Wat doe jij als je iemand 'moet' helpen die jou eerder onrecht aandeed of jou op een of andere manier 'voorbijgestreefd' is? Heb je daar voorbeelden van?

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Regelmatig zie je dat personen uit het Oude Testament een type ofwel een 'voorafschaduwing' of 'voorafbeelding' vormen van Christus; je krijgt door hun leven alvast een kijkje in de betekenis van Jezus' leven. Denk maar aan Jozef of koning David. Zo is ook Melchisedek als priester en koning een type van Jezus. In de Hebreeënbrief lees je daar meer over. Hieronder zie je enkele van die teksten. Hebreeën 7 vertelt het uitgebreid, maar ook nogal ingewikkeld; wellicht kun je - als je dat wilt - die tekst lezen in een eenvoudige vertaling (bijvoorbeeld BGT, Basisbijbel, The Message).

Lot is gevangengenomen door een leger van vier koningen. Abraham laat dat niet over zijn kant gaan. Met slechts 318 man vier koningen met hun legers achtervolgen en hen aanvallen! Wat een moed! En dat om Lot te redden, die eerder gekozen had voor het beste land en daarmee Abraham - tegen het recht in - het mindere deel had gelaten. Hoe bijzonder.

Hebreeën 5:5-7,9-10

⁵ Christus heeft zich de eer hogepriester te worden evenmin zelf verleend, dat deed degene die tegen Hem zei: 'Jij bent mijn Zoon, Ik

heb Je vandaag verwekt.’⁶ Ergens anders zegt Hij iets vergelijkbaars: ‘Jij bent priester voor eeuwig, zoals Melchisedek.’ (...) ⁹ En toen Hij naar de uiteindelijke volmaaktheid gevoerd was, werd Hij voor allen die Hem gehoorzamen een bron van eeuwige redding, ¹⁰ omdat God Hem heeft uitgeroepen tot hogepriester zoals Melchisedek.

Hebreeën 6:19-20

¹⁹ Die hoop is als een betrouwbaar en zeker anker voor onze ziel, en reikt tot voorbij het voorhangsel, ²⁰ waar Jezus als voorloper al is binnengegaan, ten behoeve van ons: Hij is hogepriester voor eeuwig, zoals Melchisedek.

Het priesterschap was in het Oude Testament toebedeeld aan de stam Levi. Eén keer per jaar werd ook de Hogepriester aangewezen uit die stam. Echter, omdat ze stierven moesten ze opgevolgd worden door een ander familielid. Hun priesterschap was niet eeuwig.

Psalm 110:4

De HEER heeft gezworen, en komt op zijn eed niet terug: ‘Je bent priester voor eeuwig, zoals Melchisedek.’

Hebreeën 7:15 (vertaling E. Peterson)

Maar het verhaal van Melchisedek verschaft een perfecte analogie: Jezus, priester als Melchisedek, niet door afstamming maar alleen door de kracht van het opstandingsleven - hij leeft! - ‘priester voor altijd in de koninklijke orde van Melchisedek.

Melchisedek betekent ‘koning van de gerechtigheid’. Salem is mogelijk een afkorting van Jeruzalem, wat verwant is aan sjalom, het Hebreeuwse woord voor vrede. Melchisedek vertegenwoordigt een voorbeeld van een priester-koning, verbonden met Jeruzalem.

Vraag 1

Melchisedek - priester - koning - (Jeru)salem - vrede - gerechtigheid; zie je het beeld van de Here Jezus daarin? Op welke manier is dat vervuld of zal dat nog vervuld worden?

Vraag 2

Het priesterschap van Melchisedek was niet volgens opvolging maar door God aangesteld. Welke gelijkenis zie je hier met Jezus' priesterschap?

Hebreeën 7:1-2a

Want deze Melchisedek, koning van Salem en priester van de Allerhoogste God, ging Abraham tegemoet toen deze terugkeerde van zijn overwinning op de koningen, en zegende hem, waarna Abraham hem een tiende van alle buit gaf.

Later werden - volgens de wet – door de priesters uit de stam Levi tienden geheven van het volk, d.w.z. van hun broeders en zusters. Melchisedek kwam niet uit die stam (hij leefde ruim vóór die tijd), maar door het geven van tienden aan Melchisedek erkende Abraham in hem zijn meerdere. En gekeken vanuit een ander gezichtspunt, zien we het ook aan de zegen die Melchisedek aan Abraham geeft: de meerdere geeft de zegen aan de mindere.

Zo zou je kunnen zeggen dat Jezus een andere, betere weg is tot God dan via de priesters in het Oude Testament. Hij is de Hogepriester van het Nieuwe verbond. (Hebreeën 7:21-26)

Vraag 3

Voor de Joden was het gevaar dat ze terugvielen op hun vroegere leer en zich vasthielden aan het Oude Testament en daarmee Christus niet de hoogste plaats gaven.

Hoe leer en toets jij de waarheid van jouw geloof?

Wie of wat zou in jouw leven Christus van de eerste plaats kunnen verdrijven, wie of wat wil met Hem wedijveren? Misschien is de mate van tijdsbesteding een goede graadmeter. Waaraan kun je nog meer zien of Christus de eerste plaats heeft (of niet)?

Vraag 4

Abraham had geen groot leger maar wel een geloof dat hem de moed gaf zich te geven voor de goede strijd. Misschien dacht hij wel aan

Jonathan, de zoon van Saul die in een soortgelijk geval zei: 'God kan immers evengoed met weinigen voor een overwinning zorgen als met velen.' (1 Samuel 14:6)

Wat een moed om zo'n ongelijke strijd aan te gaan. (Of is het juist ongelijk de andere kant op omdat God meestrijdt?)

Wat zijn de goede dingen waarvoor jij moed nodig had of hebt om die aan te gaan? Waar haal jij de moed vandaan? Hoe doe je dat?

Vraag 5

Kijk eens naar de woorden van Melchisedek (verzen 18-20) en die van de koning van Sodom (verzen 21-24) na de overwinning van Abraham. Melchisedek schrijft Abrahams overwinning toe aan de macht van God, de Allerhoogste. Maar door de koning van Sodom werd Abraham in verleiding gebracht om de overwinning te gebruiken voor persoonlijk gewin. Hij hoefde alleen maar Ja te zeggen. En wie zou daar nou eigenlijk bezwaar tegen hebben?

Abraham wilde niets voor zichzelf ontvangen, hij gaf de eer aan God.

Hoe gaan wij/hoe ga jij om met het ontvangen van beloningen?

Wanneer wil jij per se niets ontvangen? Om welke redenen?

Als je wil afsluiten met een lied, is Opwekking 324 wellicht een mogelijkheid:

Opwekking 324

Ik wil komen en knielen

aan uw voeten Heer Jezus.

In uw nabijheid is volheid van vreugd.

Er is niemand, niets en niemand

die mij zo vervullen kan.

'k Vind mijn vreugde in U alleen, o Heer

